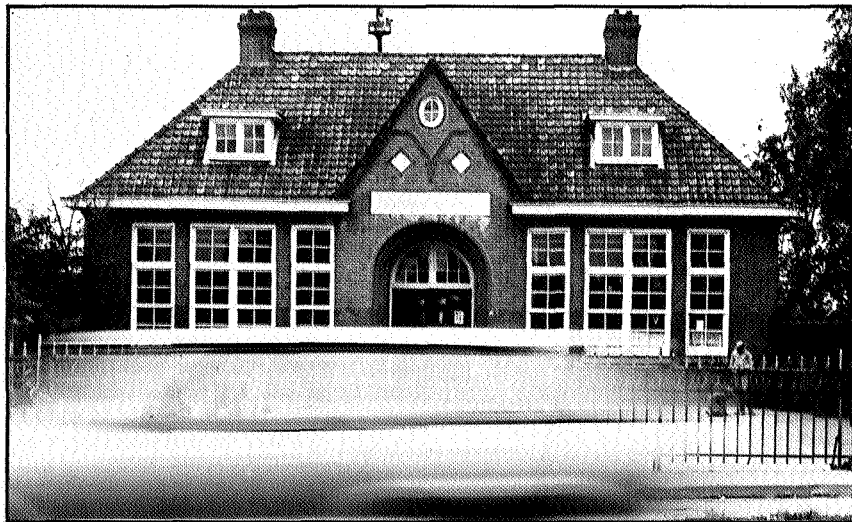

WILLEN KIEZEN BETEKEN KUNNEN KIEZEN

Kitty Hoof-Lampe

Lagere school te Wijngaard (Fr.), gelegen aan zeer drukke verkeersweg (Leeuwarden-Sneek).

Uit de voorafgaande artikelen is gebleken dat de wil om milieu- en maatschappij kritisch te leven er vaak wel is, maar dat aan alle kanten de mogelijkheid om bewust een keuze te kunnen doen ons wordt ontnomen.

Was het eerst nog mogelijk in de winkel te kiezen uit voorverpakte- en onverpakte artikelen (bonen, koekjes, groenten, vleeswaren enz.), nu is die keus er vrijwel niet meer. Dit ligt meestal niet aan de winkelier, maar aan de fabrikant, die graag zijn omzet ziet vergroten en nu eenmaal een leuk, kleurig verpakt, om zo mee te nemen mevrouwetje!, artikel beter weet te slijten dan een pond losse biscuits. Natuurlijk spelen ook economische belangen een rol: een verpakkingsmachine is wellicht goedkoper dan personeel op de lange termijn.

Krijg je nu als konsument nog vat op die fabrikant? Door massaal een maand lang een bepaald produkt niet meer te kopen zou je een aardig eind kunnen komen. Maar voor dat zoiets ook werkelijk 'massaal' zal kunnen gebeuren zijn we wel een eindje verder in de geschiedenis!

Vaak is het zo dat de fabrikant de eventuele schadelijke gevolgen van zijn produkt voor het milieu wel onderkent, maar door de concurrentiestrijd wel gedwongen wordt door te gaan op zijn manier. Hij vindt dan ook dat wanneer er iets moet veranderen de overheid daar maar meer moet komen, zodat hij er niet op achteruit gaat.

Dit betekent dat de overheid (en dat zijn wij middels de gekozen politici allemaal!) nog wel iets kan. En dat kan, wanneer wij via politieke partijen een kamermeerderheid voor onze standpunten weten te krijgen. Via subsidies, betere voorlichting, investeringen in be-

paalde milieuvriendelijke bedrijven, enz. enz., kan de overheid er voor zorgen dat de keuze-mogelijkheid weer vergroot wordt.

Een ander voorbeeld van het vastzitten op een beslissing van de overheid is het openbaar vervoer. Wanneer we vanuit energiebesparend oogpunt het gebruik van openbaar vervoer willen stimuleren, dan zien we nogal machteloos toe bij het opvoeren van de prijzen hiervan en het steeds meer uit laten vallen van onrendabele lijnen, want dit maakt nu niet bepaald dat er steeds méér ipv. minder mensen gebruik van zullen maken. Zie je tegelijkertijd dat er inderdaad op bepaalde tijden altijd weer zéér lege bussen rijden, dan geeft dat natuurlijk ook te denken voor iemand die graag mee wil doen aan energiebesparing.

Is openbaar vervoer duurder dan de auto? Ja en nee. Voor veel mensen is openbaar vervoer wel duurder. Doordat men de auto immers al heeft aangeschaft en moet onderhouden en deze kosten vrijwel nóóit meeberekend in de vergelijking met de prijzen van het openbaar vervoer, komen bus- of treinkosten hier extra bij. En dan is de keuze al gauw de auto. Gevolg is: minder mensen in bus en trein, gevolg daarvan: prijzen omhoog en (om de prijsstijging niet al te hoog te laten zijn) onrendabele lijnen uit laten vallen.

Gaan we de autokosten echt berekenen, dus inclusief afschrijving, wegenbelasting, verzekering enz., dan is openbaar vervoer goedkoper, zeker wanneer we geen auto aanschaffen. Vaste kosten gaan dus gewoon door, ook als je in de bus zit. Voor hogere inkomens geen probleem, voor lagere natuurlijk wel.

Waar wringt de schoen nu precies? Is iedereen die nu de auto neemt echt te beroerd om met het openbaar vervoer te gaan? DIT is de vraag waar nu een aantal politieke partijen mee bezig zijn. Zij gaan er vanuit dat, wanneer de prijzen van het bus- of treinkaart-

je behoorlijk zouden kunnen dalen of zelfs zouden kunnen verdwijnen (gratis) en de frekwenties zouden worden opgevoerd, er wel degelijk meer mensen zouden kiezen hiervoor.

En daarmee komen we met al onze goede ideeën toch in Den Haag terecht, want alleen daar kan een dergelijke, overheidsgeldvretende, beslissing worden genomen. Eigenlijk komt het er op neer dat er minimaal 76 (van de 150) kamerleden hierachter moeten staan, pas dan zijn we in staat onze ideeën verder uit te werken.

Betekent dit nu dat we dan maar duimen moeten gaan draaien? Nee, want de politieke vertegenwoordigers in Den Haag vinden hun achterban in onszelf. Naast de dingen die je in je direkte omgeving kunt doen, is het belangrijk dat je je ook met politiek bezig houdt. Ben je lid van een politieke partij, dan kun je mee praten en denken over de verkiezingsprogramma's bv. en dat houdt in dat je daar jouw ideeën over milieuzaken (en niet alleen dat natuurlijk) aan de orde kunt stellen en kunt proberen ze in de landelijke-, provinciale- en gemeentelijke programma's te krijgen.

Ben je geen lid van een politieke partij, dan doe je er goed aan vóór je naar de stembus gaat de verschillende programma's op dit punt na te lezen, zodat jouw stem er niet een wordt op een leuk hoofd met een vlotte kuif, maar op zakelijke voorstellen zoals die er binnen de partijen liggen. Ook tussen de verkiezingen door kun je politici bereiken en dat is zeker met milieukties belangrijk. Informatie aan kamerleden sturen, afspraken met ze maken, dat behoort tot de mogelijkheden van iedereen.

En wat openbaar vervoer betreft: tot het moment dat er werkelijk een kamermeerderheid is die prioriteiten wil geven aan de bus

en de trein in het belang van energiebesparing, milieuvuiling, veiligheid enz., zal er vrij weinig veranderen aan de huidige situatie: prijzen omhoog, bezuinigingen op onrendabele lijnen. Maar ja, dan weten we tzt. die verandering ook wel te waarderen! ☐☐

Mevr. K. Hooft-Lampe is gewestelijk bestuurslid van de PvdA Groningen.

Vaste kamerkommissie voor Milieuhygiëne

De griffiers van de commissies zijn Nieuwenhuizen en Van der Knoop, adres Tweede Kamer, Binnenhof 1A, Den Haag, tel. 070-614911. Voorzitter is mevr. De Boois (PvdA) en ondervoorzitter Mevr. Lambers-Hacquebard (D'66); leden van CDA: Schakel, P.A.M. Cornelissen, Van Leyenhorst, Van Houwelingen, Lansink, Deetman, Andela-Bauer; PPR: Jansen; PvdA: Haas-Berger, Epema-Brugman, Hartmeijer, Konings, De Graaf, Spieker; SGP: Van Rossum; VVD: Scherpenhuizen, Braams, Verkerk-Terpstra, Vrijlandt-Krijne; plaatsvervangende leden uit het noorden: Beumer (CDA) en Waalkens (VVD). Kursief gedrukte namen zijn kamerleden uit het noorden.

